

DRETS SOCIALS

Llum verda a l'eliminació de la incompatibilitat de prestacions

El consell de ministres aprova en primera volta la reforma de la llei de dependència i la dels drets de les persones amb discapacitat

NÚRIA RIUS MONTANER
MADRID

El consell de ministres va donar llum verda ahir a la reforma de la llei de dependència i de la llei general de drets de les persones amb discapacitat. Els canvis normatius que ha pilotat el ministeri de Drets Socials, Consum i Agenda 2030, sota la batuta de Pablo Bustinduy, es van aprovar en primera volta, de manera que ara comença el periple legislatiu, però encara queden mesos perquè arribi al Congrés dels Diputats.

El canvi demogràfic –i la dependència associada– és un dels principals reptes socials a l'Estat. Les persones viuen cada cop més anys, cosa que implica incrementar els esforços per garantir un envelliment digne i un acompanyament suficient a aquells que cuiden. “Amb aquesta llei es vol garantir que aquests anys de vida es gaudeixin amb el suport, els recursos i les cures necessaris”, afirmen des del ministeri.

Ahora, el govern espanyol diu que els canvis aprovats busquen revertir les retallades del Partit Popular. “Quan parlem de dependència, no més parlem de llistes d'espera i de persones que moren esperant perquè el PP va retallar 5.400 milions d'euros en cinc anys”, apuntava Bustinduy, que va defensar “l'esforç inversor” amb la reforma.

Ara bé, la falta de recursos econòmics és la gran crítica que fan des de moltes entitats i el motiu que explica la llista d'espera per rebre les ajudes. “Desmenteixo que s'hagin congelat fons. El finançament en dependència ha augmentat un 150% des del 2018. El compromís està fora de dubte i ratifico l'objectiu de mantenir l'increment”, va defensar ahir Bustinduy. Ara bé, per al sector de la dependència, l'avantprojecte torna a caure en el pecat original: la falta de

finançament. El president de l'Associació Professional Catalana de Directors de Centres d'Atenció a la Dependència (ASCAD), Andrés Rueda, critica que no s'hagi dit amb quins diners es pensen ampliar carteres i serveis perquè sense un pla financer qualsevol proposta “és poc realista” i, a més, “crea més frustració”.

En termes semblants s'expressa la responsable de la gran patronal catalana de residències, Cinta Pascual, directora d'ACRA, que no dubta de la “bona voluntat” de millorar els serveis, però apunta que no passarà d'un “maquillatge” si no es reforcen les partides pressupostàries perquè “tothom tingui el que necessita”.

Adeu a la incompatibilitat de prestacions

Entre les mesures més destacades hi ha l'eliminació de la incompatibilitat entre les diferents prestacions del Sistema per a l'Autonomia i l'Atenció a la Dependència que va aprovar el PP l'any 2013. Fins ara, no es permetia anar a un centre de dia i alhora rebre ajut a casa o tenir teleassistència.

Eliminació del “període suspensiu”

També s'elimina el “període suspensiu de dos anys” aprovat pel PP per rebre la prestació econòmica de cuidadors familiars i es fixa el dret de rebre la prestació des del moment que es tingui la resolució del reconeixement de l'ajuda o servei o quan hagin passat sis mesos des de la presentació de la sol·licitud. Aquell canvi va obrir la porta al fet que una família, tot i tenir reconeguda una prestació vinculada a la dependència, no comencés a cobrar-la fins passats dos anys.

Ampliar prestacions a l'entorn “relacional”

L'avantprojecte també amplia les prestacions a cuidadors de l'entorn

Recursos
Bustinduy es compromet a continuar amb “l'esforç inversor” en aquest àmbit

Crítica
El sector diu que la norma és “poc realista” per la falta de pressupost

familiar i “relacional”, com veïns i amics, i preveu estendre l'ajuda a domicili per fer altres tasques de l'entorn comunitari, com l'acompanyament al metge o anar a comprar. També incorpora recursos de suport a l'habitatge, com ara cadires i grues.

Dret a rebre cures al lloc on es vulgui viure

Es creen nous drets vinculats a la dependència, tant per a les persones que necessiten les cures com per als cuidadors, i un catàleg de serveis. Aquests drets busquen “apuntalar” un nou model de cures, diu el ministeri, per “desinstitucionalitzar” les cures durant l'envelliment, cosa que suposa reforçar l'ajut domiciliari. Entre aquests drets s'incorpora el reconeixement a la llibertat d'elecció dels serveis i el dret a rebre cures al lloc on es vulgui viure. La llei també reconeix el dret a la teleassistència com un dret subjectiu per “ampliar-ne” l'ús.

Reconeixement d'una discapacitat

La reforma oferirà una passarel·la directa per reconèixer una discapacitat del 33% a qui se li concedeixi qualsevol grau de dependència, prohibirà la discriminació per discapacitat a les assegurances i busca garantir l'accessibilitat universal com un dret.

Millorar l'accessibilitat a l'habitatge

Seguint amb aquesta filosofia i tenint en compte que hi ha unes 100.000 persones a Espanya que viuen atrapades a casa seva per les barreres arquitectòniques, el ministre de Drets Socials planteja també una reforma de la llei de propietat horitzontal per obligar la comunitat a instal·lar rampes i ascensors. En cas que hi hagi oposició veïnal serà més fàcil dur el cas als jutjats.

La llarga espera per accedir a la dependència: “Cada dia és una batalla amb la paperassa”

A la filla d'Eduard Ges li van diagnosticar epilèpsia quan tenia vuit mesos. Llavors va començar un autèntic laberint burocràtic pel qual passen totes les famílies per accedir a una prestació per la dependència i que es resumeix en dues paraules: valoracions i informes. L'accés a serveis reconeguts per la llei de dependència és un maldecap per les llargues llistes d'espera que obliguen a pagar per avançat. La nena té avui dos anys i quatre mesos i necessita sessions de fisioteràpia i psicologia en cen-

tres privats mentre no arriben les ajudes. “Cada dia és una batalla amb la paperassa”, es queixa Ges.

El març de l'any passat van començar a fer els tràmits tant per a la dependència com per a la discapacitat, que van per vies diferents. Pel que fa al grau de discapacitat, encara estan a l'espera que els tècnics els facin una valoració, mentre que la de la dependència va anar més de pressa, ja que un mes després ja estava passant l'examen que va determinar que tenia un grau III; el més alt de l'escala, que indica que la persona no

La família Ges, en una imatge de l'àlbum familiar.

CEDIDA

té autonomia personal i necessita ajuda per a activitats bàsiques.

Ara bé, la rapidesa no ha suposat que hagin vist ajudes. Ni tan sols tenen cap notificació oficial sobre el grau, tot i que la criatura ja ha passat per les revisions de grau semestral preceptives per llei. Des de fa cinc setmanes, la nena té aprovat el Pla Individual d'Atenció (PIA), en què es detallen les necessitats particulars i quines són les prestacions a què té dret. En el seu cas són 455 euros, la màxima prestació prevista per la llei de dependència.

MOBILITAT

Tres edificis esquerdats per les obres de soterrament de la R2

Les actuacions s'alenteixen al barri afectat de Montcada i Reixac

N.V.
BARCELONA

Primer any de balanç agredolç a Montcada i Reixac pel que fa al ja històric soterrament de les vies del tren. Després de dècades esperant l'inici d'aquestes obres, l'ajuntament del municipi va informar, a finals de gener, de l'aparició d'esquerdes importants en alguns pisos de fins a tres edificis diferents del barri de Can Sant Joan, que se situa dins de l'àmbit d'afectació de les obres de soterrament de la R2. Es tracta d'escletxes al sostre, a terra i a les parets que en alguns casos fins i tot permeten entreveure el carrer o els veïns adjacents.

En el seu comunicat, el govern municipal afirma, sense cap dubte, que aquestes afectacions són "conseqüència dels treballs que s'estaven fent per reforçar i estabilitzar els terrenys de la zona" i, per tant, que són provocades per les obres de soterrament. També expliquen que s'ha demanat a Adif –la gestora de les infraestructures– i a l'UTE d'empreses que executa les obres "que aturin tots els treballs que s'estan realitzant actualment al barri de Can Sant Joan".

"Veiem que des que no es treballa al carrer no han sortit més malformacions", va explicar ahir l'alcalde, Bartolo Egea, aen una compareixença per fer el balanç de les obres. Així, des que s'han aturat les obres

en aquesta zona –en altres punts del municipi el soterrament continua en marxa–, els veïns respiren més tranquils. "El net de la meva germana va venir a dormir a casa, i em va dir que hi havia sorra al llit", va explicar ahir Lola Sánchez, una de les veïnes afectades per les esquerdes, en declaracions a l'ACN.

La pitjor part se l'ha endut, precisament, el bloc de la Lola, al número 68 del carrer Besòs de Montcada. "En una [de les esquerdes] fins i tot s'entreveu el carrer, i les del terra ens permeten sentir els veïns de sota", va explicar aquesta veïna, que va haver de recollir tota la sorra que s'havia després de les parets aquests darrers dies i també va haver d'in-

Optimisme
Ajuntament i plataformes veïnals fan un balanç positiu del primer any de les actuacions

ventar-se alguns remeis casolans, com ara posar papers per tapar els forats de terra: "Bé, és que se sentia tot el que deien els veïns", es justificava. "Des que han aturat les obres no cau tanta sorra. Es nota", deia.

Tot i que les esquerdes tenen unes dimensions considerables, les inspeccions i l'ajuntament asseguren que no hi ha risc per als veïns, que de moment no han hagut de marxar de casa. Quan s'analitzin tots els desperfectes, les esquerdes es repararan i es repre-

dran les obres, tot i que es farà, segons l'ajuntament, més lentament per assegurar que no es torni a repetir la situació. El consistori, de fet, assegura que treballa coordinadament amb l'Adif i l'UTE i que estan fent un control exhaustiu de la zona. "La petició d'aturar les obres –deien al comunicat oficial les fonts municipals– és una mesura de precaució".

Bona sintonia amb Adif

Tot i el problema a Can Sant Joan, tant l'Ajuntament com la plataforma Tracte Just Soterrament Total van fer ahir un balanç positiu del primer aniversari de l'inici de les obres. L'alcalde va destacar la fluïdesa en la comunicació amb Adif, i que els treballs avancen al ritme previst. "Les incidències que van sorgint es van intentant pal·liar en el mínim de temps possible i de la millor de les maneres", va coincidir la portaveu de la plataforma veïnal, Anna Solano.

Actualment les obres s'executen en diferents punts del municipi, en trams de la via al seu pas pel nucli urbà, com l'entorn de l'estació, els dos passos a nivell del centre i la Casa de les Aigües. Amb tot, la plataforma va advertir ahir que estaran atents a qualsevol problema o endarreriment que hi pugui haver en uns treballs que fa moltes dècades que esperen. —

De moment, la família paga de la seva butxaca tot el que necessita la nena. "Ens han dit que quan cobrem començarem a cobrar des del setembre", apunta el pare, que ha deixat la feina i s'ha acollit al subsidi estatal que compensa la pèrdua d'ingressos dels progenitors amb fills dependents amb malalties greus. La família viu a Tona i ha de fer front als desplaçaments per anar com a mínim dos cops al psicòleg i al fisioterapeuta o per a les visites amb els especialistes de l'Hospital Sant Joan de Déu. —

La dependència associada a l'augment de l'esperança de vida és un dels principals reptes socials a l'Estat. A la imatge, gent gran en un banc. MARC ROVIRA

Lola Sánchez, una de les veïnes afectades per les esquerdes provocades pel soterrament de Montcada, a casa seva. ACN